



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Čurdy a soudců
JUDr. Gabriely Kučerové a Mgr. Michala Výtiska ve věci

žalobce: PENTA INVESTMENTS LIMITED
se sídlem 3rd floor Osprey House, 5-7 Old Street, JE2 3RG St. Helier -
Normanské ostrovy
zastoupený advokátem Mgr. [jméno] [příjmení]
se sídlem Praha 1, Washingtonova 1624/5

proti

žalované: Česká televize, IČO 00027383
se sídlem Praha 4, Na Hřebenech II 1132/4

o ochranu pověsti právnické osoby, k odvolání žalované proti rozsudku Městského soudu v
Praze ze dne 3. 8. 2020, č. j. 21 Cm 15/2019-174

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku II. mění tak, že žalovaná je povinna do tří dnů od právní moci rozsudku odstranit ze svých internetových stránek [webová adresa] reportáž s názvem, „Praha: město v defenzivě“, odvysílanou dne 5. 11. 2017 v pořadu Nedej se na program ČT2, obsahující část počínaje slovy redaktora, „Společnost, která za loňský rok vykázala...“ a konče slovy redaktora, „...vyšetřován protikorupční policií.“ a dále část počínaje slovy redaktora, „Administrativní centrum Florentinum...“ a konče slovy Ing. [jméno] [příjmení], „Nějakou nekomplikovanou čistou architekturou.“
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odůvodnění:

1. Soud prvního stupně shora označeným rozsudkem ve výroku I. uložil žalované povinnost do jednoho měsíce od právní moci rozsudku v nejbližší další reportáži z cyklu pořadu „Nedej se“ zveřejnit omluvu ve znění: Omlouváme se společnosti P Investments Limited, že jsme ji v pořadu „Nedej se plus“ v reportáži s názvem „Praha: město v defenzivě“ vykreslili způsobem, který mohl vyvolat dojem, že tato společnost je nedůvěryhodným podnikatelem s vazbami na Čínu, její struktury či kapitál, a údaje o ní použili v takovém kontextu, že mohly vyvolat neodůvodněnou pochybnost o tom, proč ve smluvních vztazích se společností P Investments Limited týkajících se projektu Central Business District pro sebe hlavní město Praha nevyjednálo výhodnější podmínky, ve výroku II. zamítl žalobu v rozsahu uložení povinnosti žalované odstranit ze svých internetových stránek [webová adresa] reportáž, kterou odvysílala dne 5. 11. 2017 v pořadu „Nedej se plus“ v díle s názvem „Praha: město v defenzivě“ na programu ČT2, ve výroku III. zamítl žalobu v rozsahu uložení povinnosti žalované při informování veřejnosti o žalobcově projektu na brownfieldu v blízkosti pražského [příjmení] nádraží zdržet se propojování s tématy, která s projektem nesouvisí, zejména spojování projektu s problematikou údajných vazeb žalobce na čínskou kontrarozvědku a čínské finance, spojování projektu se společností CEFC či spojování projektu s informacemi o trestním stíhání společníků žalobce, ve výroku IV. rozhodl o nákladech řízení tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu.

2. Vyšel z tvrzení žalobce o tom, že žalovaná do jeho práv zasáhla uveřejněním reportáže s názvem „Praha: město v defenzivě“, kterou odvysílala dne 5. 11. 2017 v pořadu „Nedej se plus“ na programu ČT2 a současně ji zveřejnila na svých internetových stránkách, na nichž je dosud veřejnosti přístupná. Reportáž se týká záměru výstavby žalobcova projektu s názvem „Central Business District“ (dále „projekt“), který má být postaven na žalobcových pozemcích v blízkosti pražského Masarykova nádraží. Podle žalobce je reportáž nevyvážená a neobjektivní, záměrně ovlivňuje veřejné mínění v žalobcův neprospěch a navozuje dojem, že bude rozkryto „skutečné pozadí“ celého projektu, předkládá divákům alarmující informace o údajných vazbách žalobce na čínské společnosti, naznačuje, že Praha bude realizací projektu nevratně poškozena, že proti tomuto projektu je třeba brojit a informovat o něm veřejnost. Žalobce je v úvodu reportáže veřejnosti představen prostřednictvím negativních sdělení, která nemají žádnou souvislost s projektem, jejich jediným cílem je žalobce difamovat a vyvolat dojem, že postupy žalobce jsou neprůhledné, dokonce poznamenány korupcí. V reportáži je opakovaně zdůrazňován majetkový prospěch developera a jeho ekonomické cíle. Celkové vyznění reportáže je negativní, jejím skutečným záměrem podle žalobcova názoru bylo vyvolat dojem, že postup žalobce a Magistrátu hl. m. Prahy je netransparentní, ke škodě občanské společnosti, jejíž mobilizace je jedinou možností, jak projektu zabránit. Reportáž naopak zcela mlčí o dlouhodobém vývoji projektu, projekt před diváky staví jako hotové dílo, které zde vyrostě potajmu, z korupčního prostředí. Projekt je popisován jako pochybná a překvapivá stavba, přestože jednání o jeho realizaci trvají téměř 8 let, byly vedeny živé diskuse o nejvhodnější podobě prostranství u Masarykova nádraží, byly vyjednávány podmínky spolupráce tak, aby projekt byl nejen žalobcovou investicí, ale současně přínosem pro město. Konečná podoba projektu pak vzešla z několika architektonických soutěží, žalobce vyhověl všem požadavkům IPR a Magistrátu hl. m. Prahy. Díkce a tón reportéra a dalších osob v reportáži vystupujících naznačuje, že projekt může být ovlivněn nestandardními postupy a protěžován určitými zájmovými skupinami. Osoby vystupující v reportáži byly vybrány záměrně zcela jednostranně za účelem vytvoření záporného dojmu z projektu, názory laické veřejnosti v reportáži absentují, ač je z příspěvků na sociálních sítích podle žalobce zjevné, že laická veřejnost se k projektu staví kladně. Žalobce sice dostal v reportáži prostor k vyjádření, nikoli však ke konkrétní podobě projektu a způsobu jeho realizace, jeho prostor k vyjádření byl účelově omezen zavádějícími dotazy nesouvisějícími se stanovisky jiných osob vyjadřujících se v reportáži k vlastnímu projektu. V reportáži je zmíněno, že žalobce postavil Florentinum, které následně prodal čínské společnosti CEFC. Reportáž (ve svém závěru) staví mezi tuto společnost,

čínský kapitál, čínskou vojenskou rozvědku, vlivové skupiny, Florentinum a žalobce a jeho majitele jakýsi, „oslí můstek“, který považuje žalobce za zcela neakceptovatelný. Dalším příkladem účelového zkreslení je sdělení o obsahu smlouvy uzavřené mezi žalobcem a městem o změně koeficientu zeleně v projektu, tj. že na základě dohody s magistrátem o navýšení objemu projektu vysadí žalobce, „několik stromů“. Jde o informaci nepravdivou a fatálně zjednodušenou. Nepravdivými jsou sdělení o vazbách žalobce na čínskou kontrarozvědku a samotný titul reportáže (neboť Praha v žádné, „defenzivě“ není), manipulativní jsou informace o vyšetřování pana [jméno] [příjmení] protikorupční policií. Reportáž významně zasáhla žalobcovu pověst, neboť je v ní žalobce vykreslen jako nedůvěryhodný, ne-li přímo nebezpečný podnikatel s vazbami na čínskou rozvědku a na subjekty, které při své obchodní činnosti nepostupují podle běžně přijímaných pravidel a zásad. Stala se politickým nástrojem, je používána jako prostředek k varování občanů před nežádoucí realizací projektů na politických akcích. Žalobce se s důsledky reportáže musí vyrovnávat v běžném obchodním styku a je nucen svým partnerům objasňovat skutečný stav věci. Proto se domáhal odstranění sporné reportáže a poskytnutí zadostiučnění ve formě omluvy.

3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě namítla, že spornou reportáží do žalobcových práv nezasáhla. Pořad, „Nedej se“ je publicistickým pořadem a reportáž byla reakcí na veřejnou debatu o urbanistickém rozvoji hl. m. Prahy. K obdobnému závěru dospěl též etický panel České televize. Podle žalované byla reportáž vyvážená, řada osob se v ní k projektu žalobce vyjadřovala kladně, dostatečný prostor dostal i zástupce žalobce [příjmení] [jméno] [příjmení]. Žalovaná zdůraznila, že pořad není diskusní a má určitý časový limit, zazněla v něm podstata toho, co Ing. [příjmení] řekl. Reportáž byla koncipována tak, aby zazněly názory města a poté názory oponentů. Tiskový mluvčí IPR se z časových důvodů nemohl vyjádřit na kameru, žalovaná proto citovala z jeho písemného vyjádření. I názor laické veřejnosti v reportáži zazněl, když [titul] [jméno] [příjmení] je sice odborníkem, nicméně bydlí v Praze 1 a jako občan této městské části se k projektu vyjadřoval. Prostor k vyjádření dostali i odborníci, kteří mají k projektu výhrady nebo nesdílí názory zástupců města a žalobce. Podle žalované žalobce kritické názory na projekt nesprávně vnímá jako útok na své dobré jméno. Žalovaná odmítla, že by žalobce účelově a zlovolně vykreslovala jako negativní subjekt s vazbami na čínský kapitál či čínské tajné služby, nebo že by v reportáži naznačovala neprůhledná jednání o projektu, případně jeho korupční pozadí. Uvedla, že žalobcem dříve realizovaný projekt Florentinum je s novým žalobcovým projektem možné srovnávat, přičemž žalovaná uvedla pouze pravdivou informaci, že žalobce prodal Florentinum čínské společnosti CEFC, ale rozhodně netvrdila, že čínské společnosti bude prodáno též nové centrum. Informace o žalobci v úvodu reportáže jsou podle žalované nutné pro to, aby si veřejnost o žalobci utvořila názor. Žalovaná divákovi představila žalobce jako společnost tvořenou spolužáky, kteří nejsou cizinci, jde o české a slovenské občany. Zveřejněny byly pouze pravdivé a veřejně dostupné informace. Reportáž je navíc podle žalované spíše kritikou hl. m. Prahy a jejích představitelů, pojednává o tom, co hl. m. Praha z mnoha hledisek udělalo chybně, předmětem reportáže je pak věc veřejného zájmu.

4. Soud prvního stupně skutkový stav zjištěný z nesporných tvrzení účastníků a z provedeného dokazování posoudil podle § 135 odst. 2 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“), poukázal na postavení žalované jako média veřejné služby a z toho jí vyplývající povinnost zprostředkovávat veřejnosti informace, právo na něž je zaručeno čl. 17 Listiny základních práv a svobod (dále jen, „Listina“) a s poukazem na judikaturu Nejvyššího soudu a Ústavního soudu připomněl předpoklady vzniku občanskoprávních sankcí za neoprávněný zásah do pověsti právnické osoby, judikované zásady řešení střetu dvou ústavních subjektivních práv a připomněl rovněž, že vyjadřovat se k věcem veřejným a vyjadřovat o nich hodnotící soudy je dovoleno každému, když pouze v případě, že jde o kritiku, která zcela postrádá věcný základ a pro kterou nelze nalézt žádné zdůvodnění, je třeba považovat ji za nepřiměřenou. Zdůraznil, že je třeba vždy hodnotit celý projev a že kritik sám nese důkaz o tom, že skutkový základ jím vyjádřených názorů

je pravdivý (zde soud odkázal na nálezy Ústavního soudu ze dne 17. 2. 1999, sp. zn. Pl. ÚS 16/98, ze dne 2. 2. 1998, sp. zn. IV. ÚS 154/97, ze dne 22. 2. 2011, sp. zn. I. ÚS 2166/10, ze dne 17. 7. 2007, sp. zn. IV. ÚS 23/05, ze dne 11. 11. 2005, sp. zn. I. ÚS 453/03 a ze dne 6. 3. 2012, sp. zn. I. ÚS 823/11 shrnující dosavadní judikaturu Ústavního soudu i judikaturu evropských soudů). Konečně zmínil závěr Nejvyššího soudu z rozsudku ze dne 25. 2. 2015, sp. zn. 23 Cdo 3132/2014, podle něhož u difamujících skutkových tvrzení je důvodem vylučujícím neoprávněnost zásahu do dobré pověsti právnické osoby zpravidla skutečnost, že taková tvrzení jsou pravdivá. Pravdivá informace (údaj) však může zasáhnout do dobré pověsti právnické osoby také tehdy, je-li podána takovou formou a v takových souvislostech, že zkresluje skutečnosti či vyvolává dojem zkreslující skutečnosti, čímž působí difamačně.

5. Soud se ztotožnil s názorem žalované, že reportáž se týká věci veřejného zájmu a dovodil, že reportáž obsahuje formálně vzato pravdivé informace o žalobci, které jsou však použity v takovém kontextu a ve spojení s několika nepravdivými či pravdu zkreslujícími informacemi o projektu, že manipulují divákem a žalobcův obraz k újmě žalobce deformují. Jde o informace o tom, že žalobce se stal na Slovensku podezřelým z účasti na korupčním skandálu Gorila, informace, že pan [jméno] [příjmení] byl vyšetřován protikorupční policií v roce 2011, informaci o tom, že původní kapitál společnosti pochází z prodeje textilního zboží dováženého z Číny. Nepravdivou je podle soudu informace o tom, že pozemků, na nichž se projekt buduje, se Praha zbavila, když ve skutečnosti tyto pozemky městu nikdy nepatřily, rovněž je nepravdivá informace o obsahu smlouvy mezi žalobcem a hlavním městem (o výsadbě, několika stromů⁶). Pokud podle tvrzení žalované se reportáž měla věnovat problému souvisejícímu s budoucí podobou centra hlavního města a v této souvislosti chtěla žalobce jako investora projektu představit, pak ale podle soudu informace o obchodování s textilem, o kauze Gorila či o vyšetřování pana [jméno] [příjmení] jsou pouhým zlomkem toho, co lze o žalobci z veřejných zdrojů zjistit a žalovaná ze všech dostupných informací o žalobci uvedla jen ty údaje, které jsou ve vztahu k předmětu reportáže nepodstatné, neaktuální a podle soudu není žádný rozumný důvod, aby v reportáži zazněly. Neobstojí tak argumentace žalované, že chtěla žalobce představit divákům, neboť přitom neobjektivně uvedla z dostupných informací jen ty negativní, z nepřehledného množství žalobcových minulých i současných podnikatelských aktivit zmínila jen Florentinum a obchodování s textilem před 30 lety, navíc ve vzájemné souvislosti, aniž by uvedla, jak dovoz textilu z Číny před 30 lety souvisel s prodejem Florentina čínské společnosti CEFC. Za takové situace však není pochopitelný řetězec informací v reportáži začínající slovy o tom, že akvizice CEFC v Česku se odehrávají v úzké skupině vlastníků, kteří mají zřetelné politické vazby. Vstup redaktora s tímto textem přitom následuje po dlouhém vstupu sinologa varujícího před podivnou a podezřelou CEFC, a předchází dotazu, zda projekt bude také prodán, když bylo Florentinum prodáno čínské společnosti. Podle soudu tato část reportáže byla koncipována s cílem navodit dojem, že žalobce vzhledem ke svým politickým a hospodářským vazbám projekt zase prodá někomu podezřelému, s ním nějak propojenému. Soud v této souvislosti zmínil žalovanou nezpochybněné tvrzení žalobce o tom, že je spojován s řadou zajímavých stavebních realizací, v rámci nichž došlo ke zlepšení veřejných prostranství a ke kultivaci dříve zanedbaných prostor. Soud přisvědčil názoru žalobce, že výše popsany celkový dojem o žalobci je umocněn tím, že podle vyznění reportáže s projektem souzní pouze městští úředníci, nikomu jinému se projekt nelíbí a žalovaná má svůj negativní názor odborně podložen (zde soud uvedl, že [titul] [příjmení] oproti mínění žalované skutečně nelze považovat za laika, tedy za „pouhého občana“ Prahy 1). V kontextu se zdůrazňováním korupce u žalobcových vlastníků i podle soudu prvního stupně vzniká dojem, že projekt je jakýmsi žalobcovým rozmarem, v němž ho podporuje nedostatečně fundovaný a velmi pravděpodobně zkorumpovaný magistrát.

6. Soud prvního stupně uzavřel, že ke zveřejnění popsanych informací způsobem, který žalobce difamoval, nebyl rozumný důvod, tyto informace tak nejsou oprávněným výkonem práva na svobodu projevu ve smyslu § 135 odst. 2 o. z. V řízení pak bylo prokázáno, že sporná reportáž

negativně zasáhla žalobcovu pověst, jejíž existenci žalovaná v řízení nezpochybnila. Reportáž byla vysílána veřejnoprávním médiem, byla použita ve veřejné rozpravě odpůrci projektu, odkazy na ni byly veřejně šířeny prostřednictvím sociálních sítí. Zásahu i jeho intenzitě podle soudu odpovídá podle soudu zadostiučinění ve formě omluvy.

7. Pokud jde o odstraňovací nárok, jeho důvodnost však soud prvního stupně neshledal s tím, že rozsah zásahu a jeho následků není adekvátní požadavku na odstranění celé reportáže. Sám fakt, že žalobce realizuje projekt, který má své odpůrce, a ti svůj názor veřejně prezentují, žalobcově pověsti neškodí, tu podle soudu nemůže ohrozit bez dalšího ani nevyvážená reportáž, v níž, jak bylo zjištěno, zazněly z řad odborníků ve vztahu k projektu pouze kritické hlasy. Pokud by však v reportáži absentoval úvod a ta část, v níž se v souvislosti s prodejem Florentina hovoří o akvizicích CEFC v Česku, které se, „odehrávají v úzké skupině vlastníků, kteří mají zřetelné politické vazby“, a v té souvislosti se zmiňuje, že, „samotní zakladatelé Penty získali startovní kapitál z dovozu textilních výrobků z Číny“, pak by ona část reportáže, kterou žalobce rovněž kritizuje, obsahující nepravdivou informaci o žalobcově závazku, „vysadit několik stromů“, vyzněla ve vztahu k žalobci zcela jinak. Soud zdůraznil, že reportáž jako celek je kriticky zaměřena spíše vůči Magistrátu hl. m. Prahy, který podle názoru většiny mluvčích dostatečně dobře neošetřil svými případnými omezeními svůj vliv na kvalitu veřejného prostoru, který v souvislosti s projektem vznikne. V převážné většině vyjadřuje názory na projekt z urbanistického, sociologického a historického hlediska. Není podle soudu důvod, proč by tyto názory ve veřejné debatě nemohly zaznít, i když s nimi žalobce nesouhlasí, a přesto, že se k nim v reportáži nemohl vyjádřit. Soud tedy v části, v níž se žalobce domáhal odstranění celé reportáže, žalobu zamítl.

8. Nedůvodnou soud shledal žalobu i v rozsahu požadavku na zdržení se do budoucna, „propojování žalobce s tématy, která s projektem nesouvisí“, z nichž některá příkladmo zmínil (pomocí slůvka, „zejména“). Tímto způsobem formulovaný petit je jednak podle soudu na samé hranici určitosti, navíc takto široce formulovanému požadavku nelze vyhovět, neboť nelze paušálně do budoucna (s ohledem na svobodu projevu a právo kritizovat věci veřejné) bránit žalované ve zveřejňování informací o věcech veřejného zájmu, kterou výstavba projektu nepochybně je, aniž by bylo předem zřejmé, jaké údaje konkrétně, v jakých souvislostech, s jakým vysvětlením a vyzněním budou prezentovány. Takový paušální zákaz by byl nepřipustným cenzurním zásahem orgánu státu do práva na svobodu projevu zaručeného Listinou.

9. Výrok o nákladech řízení odůvodnil soud odkazem na § 142 odst. 2 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“), když dovodil, že úspěch účastníků v řízení lze považovat za vyrovnaný.

10. Rozsudek byl napaden odvoláním obou účastníků řízení. Žalobce napadl rozsudek v celém jeho rozsahu. Ve vztahu k výroku I. namítl, že souhlasí se závěrem soudu o existenci zásahu do jeho práva na ochranu pověsti a že za tento zásah náleží omluva, nesouhlasí však se zněním této omluvy a způsobem jejího zveřejnění, neboť omluva přiznaná soudem není dostatečně přiléhavá a neplní svůj základní satisfakční účel, kterým je poskytnout žalobci ochranu jeho práv a oprávněných zájmů. Podle žalobce soudem formulovaná omluva má kontroverzní efekt, neboť zdůrazňuje ty prvky, které v reportáži byly shledány jako závadné, naopak opomíjí to, co na je pronesení takových výroků skutečně škodlivé. Připomněl, že k výzvě soudu text omluvy přeformuloval, přičemž došel ke znění, které je pro žalobce uspokojivé, a přitom zůstává objektivní, a to v návrhu ze dne 30. 7. 2020 v návaznosti na jednání soudu konané dne 22. 7. 2020. Požaduje proto, aby omluva byla přiznána v tomto znění a na místě, které bude způsobit účel omluvy naplnit. Pokud jde o zamítnutý odstraňovací nárok, uvedl žalobce, že reportáž je v archivu žalované nadále dostupná předem neurčenému okruhu diváků a zamítnutím návrhu na její odstranění soud žalované poskytl prostor ke vzniku dalšího opakování zásahu se vznikem další újmy, odlišné od újmy vzniklé jednorázovým odvysíláním reportáže. I přes poskytnutou omluvu tak bude žalobce i nadále poškozován a každé jednotlivé nové zhlédnutí pak

představuje další (nový) zásah, za který by se žalovaná musela znovu omlouvat. Příhodnějším řešením je podle žalobce odstranění příčiny zásahu než odstraňování jeho následků. Pokud jde o zdržovací nárok, má žalobce za to, že splnil veškeré zákonem i soudní judikaturou požadované náležitosti ohledně určitosti a vykonatelnosti petitu, když je zcela zřejmé, jakých konkrétních kroků se po žalované domáhá zdržet. Podle žalobce neexistuje žádný důvod pro to, aby žalovaná projekt žalobce spojovala s tématy, která s ním nijak nesouvisí a jejichž jediným cílem a účelem je žalobce a jeho projekt poškodit, jak bylo ostatně v řízení prokázáno. Navrhl proto, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil a žalobě vyhověl (ve výroku I. ve znění omluvy navržené žalobcem v podání ze dne 30. 7. 2020), popř. aby ho zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

11. Žalovaná napadla rozsudek v rozsahu vyhovujícího výroku I. a souvisejícího výroku IV. o nákladech řízení. Namítla, že není pravdou, že by uváděla o žalobci pouze negativní informace a nesdílí názor soudu o tom, že informace obsažené v reportáži nemají žádnou informační hodnotu. Informace o tom, že společnost založili v roce 1994 bývalí spolužáci moskevského Státního institutu mezinárodních vztahů [jméno] [příjmení] a [příjmení] [příjmení] a že společnost vykázala čistý zisk 251 miliónů, nejsou negativními informacemi, a pokud je tak žalobce a soud vnímají, je to jejich nesprávný subjektivní názor. Navíc jde o informace, které o sobě sám žalobce uvádí na svých webových stránkách. Dále uvedla, že ač zásadu objektivitu a vyváženosti u publicistických pořadů nelze vykládat jako příkaz poskytovat pouze bezbarvé, opatrné a hyperkorektní názory (přičemž žalovaná v pořadu poskytla prostor jak zastáncům, tak kritikům žalobcova projektu zástavby pozemků kolem Masarykova nádraží), dovodil soud, že při zběžném sledování reportáže divákovi leccos unikne, čehož si má být dle soudu žalovaná dobře vědoma, a proto dospěl k závěru, že část reportáže byla koncipována s cílem navodit dojem, že žalobce vzhledem ke svým politickým a hospodářským vazbám projekt opět prodá někomu podezřelému, s ním nějak propojenému. S tím žalovaná nesouhlasí a poukázala na to, že předmětný pořad na základě stížnosti žalobce posuzoval Etický panel a nebylo shledáno žádné pochybení. Žalobce je developer a principem podnikání developera je prodej postavených budov zájemci, který mu nabídne nejvyšší cenu. S ohledem na tuto skutečnost informace o tom, že žalobce prodal jím vybudované administrativní centrum Florentinum čínské společnosti CEFC, je ve vztahu k danému tématu pořadu adekvátní. Žalovaná v pořadu netvrdila, že i další žalobcem budované administrativní centrum bude prodáno čínské společnosti, ale redaktorka se pouze zeptala zástupce žalobce [příjmení] [příjmení], zda žalobce počítá s tím, že budovy prodá dál a zástupce žalobce na to odpověděl, že je to princip podnikání developera. Žalovaná má za to, že do pověsti žalobce nezasáhla a nárok na zadostiučinění ve formě omluvy není důvodný. Ohledně omluvy poukázala na její původně žalobcem požadované znění s tím, že při jednání soudu dne 22. 7. 2020 s pomocí soudu žalobce formuloval nové znění omluvy. Protože ani nové znění omluvy neodpovídá tomu, co bylo žalovanou zveřejněno, změnil soud prvního stupně text omluvy a rozhodl o nároku na omluvu ve znění, jak uvedeno ve výroku I. rozsudku. Podle žalované je ale ukládána povinnost omluvit se nikoli za konkrétní nepravdivá nebo difamující tvrzení, ale za to, jaký dojem může pořad. Vzhledem k tomu, že „dojem“ je výsledkem vnímání, pozorování, hodnotícího uvažování, rozmyšlení, zdání, předpokládá žalovaná, že se zřejmě má jednat o dojem, který pořad vyvolá pouze u některých diváků. Žalovaná vnímá žalobu jako snahu žalobce o cenzuru a má za to, že soud při posuzování střetu základních práv neprovedl test proporcionality. Uvedla, že si zakládá na otevřenosti, nestrannosti a nezávislosti. Poukázala na příslušná ustanovení Kodexu České televize a zdůraznila, že divákům poskytuje informace důležité pro jejich všestrannou orientaci a svobodné utváření názorů, což předmětný pořad, který reaguje na dlouhotrvající zásadní veřejnou debatu o urbanistickém rozvoji hlavního města země a týká se jedné z nejexponovanějších lokalit Prahy, naplňuje. Pořad reflektuje jak podstatné výhrady odborných kruhů (architektů, urbanistů, historiků umění, památkářů i sociálních geografů) proti projektu žalobce, tak je zároveň dán více než dostatečný prostor k vyjádření žalobci a přiměřený prostor dostali i zastánci projektu z řad politické reprezentace města. Žalovaná proto navrhla, aby

odvolací soud rozsudek v napadeném výroku I. změnil a žalobu i v tomto rozsahu zamítl, nebo aby ho v tomto rozsahu zrušil a vrátil věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

12. Žalobce ve vyjádření k odvolání žalované uvedl, že žalovaná na mnoha místech odvolání dezinterpretuje některé závěry soudu, když vytrhává jednotlivé věty rozsudku z kontextu. Zdůraznil, že pokud tvůrci sami prezentovali reportáž jako publicistický pořad, který přináší nestranný a objektivní pohled na projekt Business District, je jen těžko pochopitelné, proč je hned v úvodu pojednáváno o tématech, které mají s projektem jen pramálo společného. Namísto očekávaného představení projektu z hlediska jeho vlivu na umístění do zastavěné oblasti, jeho dopravní obslužnosti, vlivu na kvalitu bydlení a pohodu bydlení a logicky očekávané diskuze na téma vizuální stránky projektu a jeho vhodnosti z pohledu estetiky, příp. i představení žalobce coby podnikatele v oblasti developerské činnosti a jeho přínosu v oblasti revitalizace brownfieldů v různých částech hlavního města Prahy (když z jeho doposud realizovaných projektů není žádný vnímán negativně, ať už odbornou či laickou veřejností), autoři považovali za důležité věnovat se otázce toho, kde studovali společníci žalobce, z jaké podnikatelské činnosti pochází kapitál žalobce a zda byl některý ze zástupců žalobce podezřelý z trestné činnosti. Nelze opomenout, že v reportáži zazněly i zcela nepravdivé informace, a to o obsahu smlouvy s hlavním městem Praha a o tom, že se měla Praha zbavit pozemků, které však ve skutečnosti nevlastnila. Informace obsažené v reportáži nemají podle žalobce žádnou informační hodnotu a manipulují s divákem natolik, že mu neumožňují vytvořit si svůj vlastní názor. Za zcela absurdní vyvrcholení reportáže žalobce považuje účelové poskytnutí širokého časového prostoru sinologovi, který diváky seznamuje s podezřením na údajné vazby společnosti CEFC na čínskou vojenskou rozvědku, na prezidenta a čínský stát, přičemž je zdůrazněno, že právě této společnosti žalobce odprodal jeden z dřívějších developerských projektů (Florentinum). Uvedena však již není informace o tom, že společnost CEFC administrativní centrum Florentinum získala nabídnutím nejvyšší ceny ve veřejném výběrovém mezinárodním řízení, o kterém velmi pečlivě referovala všechna významná média. Žalovaná podle žalobce pochybila i ve způsobu uveřejnění těchto nesouvisejících informací (v úvodu reportáže), v označení reportáže („Praha: město v defenzívě“), v použitých průvodních efektech dokreslujících závažnost věci a údajnou potřebu hlavního města Prahy se bránit (naléhavý a ustaraný hlas moderátorky, melancholická hudba), ve výběru osob, které v reportáži dostaly prostor k vyjádření svého kritického postoje (osoby hájící zájmy subjektů stavících se negativně proti projektu, sinolog apod.) a navíc i v tom, co neřekla, tedy ve vysvětlení, proč jednotlivé informace sděluje. Podle žalobce pak bylo v řízení prokázáno, že mu nebyl dán dostatečný prostor pro vyjádření názoru ke kritickým vyjádřením přizvaných osob, když s tímto jejich názorem nebyl vůbec konfrontován. Žalobce odmítá, že by usiloval o omezení svobody projevu, současně však připomněl, že ani svoboda projevu není bezbřehá a zejména je třeba při informování veřejnosti dodržovat zásadu objektivitu a nestrannosti. V případě veřejnoprávní televize platí tento požadavek o to více, neboť veřejnost vkládá ve veřejnoprávní televizi důvěru v její odbornost, objektivitu a nezájatost. Odvolání žalované proto nepovažuje žalobce za důvodné.

13. Žalovaná ve vyjádření k odvolání žalobce uvedla, že pokud žalobce nesouhlasí se zněním omluvy a způsobem jejího zveřejnění, pak ale nebyl schopen omluvu formulovat tak, aby byla reakcí na konkrétní nepravdivá nebo zkreslená skutková tvrzení obsažená v pořadu, namísto toho požaduje obecnou omluvu za nespecifikovaná tvrzení. Žalovaná připomněla, že proti výroku I. rozsudku podala odvolání, neboť má za to, že nárok na omluvu není vůbec důvodný. Pokud jde o námitky žalobce ohledně odstraňovacího nároku, vnímá návrh žalobce na odstranění celého pořadu z archivu žalované za cenzuru s tím, že se žalobce domáhá odstranění pořadu nikoliv z důvodu nepravdivých tvrzení, ale protože pořad obsahuje i kritické názory k projektu Central Business District. Ve vztahu k námitkám ohledně zamítnutého zdržovacího nároku má žalovaná shodně se soudem prvního stupně za to, že v případě vyhovění tomuto požadavku žalobce by došlo k zásahu do svobody projevu. Připomněla, že soud prvního stupně dospěl k závěru, že

reportáž formálně vzato obsahuje pravdivé informace o žalobci, které jsou však použity v takovém kontextu a ve spojení s několika nepravdivými či pravdu zkreslujícími informacemi o projektu, že manipulují divákem a žalobcův obraz deformují, přičemž za informace, které nejsou pravdivé, soud označuje informace o obsahu smlouvy mezi žalobcem a hlavním městem (o výsadbě, „několika stromů“) a o tom, že pozemků, na nichž se projekt buduje, se Praha zbavila. Ostatní informace, které žalobci v pořadu vadí, tj. informace o žalobci, o tom, že se žalobce stal na Slovensku podezřelý z účasti na korupčním skandálu Gorila, že pan [jméno] [příjmení] byl vyšetřován protikorupční policií (opakovaně a v různých kauzách, jak doložila žalovaná), že původní kapitál společnosti pochází z prodeje textilního zboží dováženého z Číny, že žalobce prodal jím realizovaný objekt Florentinum čínské společnosti CEFC, jsou pravdivé. Odvolání žalobce proto žalovaná nepovažuje za důvodné.

14. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací rozsudkem ze dne 28. 2. 2022, č. j. 3 Cmo 97/2021-241, změnil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku I. tak, že žaloba o uložení povinnosti žalované uveřejnit tam uvedenou omluvu se zamítá, ve výroku II. tak, že žalovaná je povinna odstranit ze svých internetových stránek [webová adresa] z reportáže s názvem, „Praha: město v defenzivě“, odvysílané dne 5. 11. 2017 v pořadu Nedej se na programu ČT2, část reportáže počínaje slovy redaktora, „Společnost, která za loňský rok vykazala...“ a konče slovy redaktora, „...vyšetřován protikorupční policií.“ a dále část reportáže počínaje slovy redaktora, „Administrativní centrum Florentinum...“ a konče slovy Ing. [jméno] [příjmení], „Nějakou nekomplikovanou čistou architekturou.“, jinak ve zbytku zamítavý výrok II. a výrok III. potvrdil a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

15. Odvolací soud vyšel ze skutkových zjištění učiněných soudem prvního stupně a po částečném zopakování dokazování se ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně o tom, že žalovaná vytykávaným jednáním neoprávněně zasáhla do pověsti žalobce ve smyslu § 135 o. z., když shodně se soudem prvního stupně měl za to, že v reportáži, jejímž předmětem je kritika developerského projektu žalobce, „Central Business District“ v centru hl. m. Prahy, byly zcela nepatřičně uvedeny informace, které sice nejsou nepravdivé, ale s projektem žalobce ani vzdáleně nesouvisí. Jednalo se o informace, že žalobce byl na Slovensku podezřelý z účasti na korupčním skandálu G., že pan M. D. byl v České republice vyšetřován protikorupční policií, že žalobce budovu centra Florentina prodal v roce 2016 čínské společnosti, včetně uvedení informací o této společnosti, a že zakladatelé žalobce získali počáteční kapitál dovozem textilních výrobků z Číny. Ke zveřejnění popsaných informací způsobem, který žalobce difamoval, nebyl dle odvolacího soudu rozumný důvod, a tyto informace tak za daných okolností nejsou oprávněným výkonem práva na svobodu projevu ve smyslu § 135 odst. 2 o. z.

16. S poukazem na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 11. 2020, sp. zn. 23 Cdo 327/2021, pak odvolací soud za nedůvodný vzal nárok žalobce na poskytnutí zadostiučnění ve formě omluvy, proto rozsudek soudu prvního stupně ve výroku I. podle § 220 odst. 1 o. s. ř. změnil a žalobu v tomto rozsahu zamítl. Na rozdíl od soudu prvního stupně ale odvolací soud shledal částečně důvodným žalobcem uplatněný nárok na odstranění závadného stavu. Závěr soudu prvního stupně o tom, že zde nejsou důvody pro odstranění celé reportáže z archivu žalované na webových stránkách [webová adresa], sice odvolací soud považoval za správný, jeho názor, že odstraněním částí reportáže by jinak vyzněla další část reportáže, již odvolací soud nesdílel. Odvolací soud uvedl, že žalovaná musí dbát, aby reportáž byla koncipována objektivně a vyváženě a v případě nepřesnosti či neúplnosti reportáže je nezbytné posoudit, zda tyto nedostatky jsou v rámci celého kontextu toku a charakteru poskytovaných informací a také smyslu pořadu způsobily ovlivnit objektivitu a vyváženost pořadu. Dále uvedl, že pokud účelem reportáže měla být kritika projektu žalobce, jak žalovaná tvrdí, pak uvedením pouze účelově vybraných zavádějících informací o žalobci a jeho minulosti, úvahami o jeho možných politických vazbách a o možném dalším osudu kritizovaného projektu, se žalovaná od tvrzeného účelu reportáže odklonila a v tomto rozsahu nelze spornou reportáž považovat za objektivně

koncipovanou. Proto výrok II. rozsudku soudu prvního stupně podle § 220 odst. 1 o. s. ř. změnil tak, že žalovaná je povinna odstranit ze svých internetových stránek [webová adresa] z reportáže s názvem „Praha: město v defenzivě“, odvysílané dne 5. 11. 2017 v pořadu Nedej se na programu ČT2, část reportáže počínaje slovy redaktora „Společnost, která za loňský rok vykázala...“ a konče slovy redaktora „...vyšetřován protikorupční policií.“ a dále část reportáže počínaje slovy redaktora „Administrativní centrum Florentinum...“ a konče slovy Ing. [jméno] [příjmení] „Nějakou nekomplikovanou čistou architekturou.“, když má za to, že odstranění označených částí reportáže nemá zásadní význam pro zachování obsahu reportáže z pohledu její kritiky projektu žalobce, jinak ve zbytku zamítavý výrok II. podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný potvrdil.

17. Konečně jako věcně správný podle § 219 o. s. ř. potvrdil odvolací soud i výrok III., jímž soud prvního stupně zamítl žalobcem uplatněný zdržovací nárok. Zde shodně se soudem prvního stupně a s odkazem na závěry soudu prvního stupně obsažené v odůvodnění napadeného rozsudku dovedl, že nelze takto široce formulovanému omezení svobody projevu vyhovět, když nelze předjímat, že v budoucnu v souvislosti s kritikou žalobce či jeho činnosti by uvedení těchto informací nemohlo být projevem přípustné kritiky.

18. K dovolání žalované Nejvyšší soud rozsudkem ze dne 31. 5. 2023, č. j. 23 Cdo 2482/2022-274, rozsudek Vrchního soudu v Praze ve výroku I. v rozsahu, v jakém byl změněn výrok II. rozsudku soudu prvního stupně a ve výroku II. zrušil a věc vrátil Vrchnímu soudu v Praze k dalšímu řízení.

19. V odůvodnění svého rozhodnutí dovolací soud uvedl, že ve svém rozhodování dospěl k závěru, že posuzování neoprávněnosti zásahu do pověsti právnické osoby je založeno na vzájemném poměrování střetávajících se ústavně zaručených práv, a to základního práva každého (tj. i osoby právnické) na zachování dobré pověsti dle čl. 10 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a politického práva na svobodu projevu a na informace dle čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 2. 2020, sp. zn. 23 Cdo 3945/2019). Připomněl, že ustálená rozhodovací praxe dovolacího soudu a Ústavního soudu přitom důsledně vychází ze zásady rovnosti uvedených ústavních práv, podle které žádné z těchto ústavně zaručených práv není samo o sobě nadřazeno druhému (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 6. 2011, sp. zn. 30 Cdo 3063/2009, či nález Ústavního soudu ze dne 10. 12. 1997, sp. zn. II. ÚS 357/96). Proto je třeba vždy vážit konkurující si ústavně chráněné statky s ohledem na konkrétně skutkově utvořený základ, a to v tom smyslu a tak, aby oba konkurující si statky byly v co největší míře zachovány, a nelze-li tomuto požadavku vyhovět, je třeba zdůvodnit zásah do jednoho z konkurujících si statků při uplatnění principů proporcionality (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 7. 2013, sp. zn. 30 Cdo 1483/2013, či nález Ústavního soudu ze dne 17. 7. 2007, sp. zn. IV. ÚS 23/05).

20. Uvedl dále, že pro oblast ochrany pověsti dotčené osoby (tj. včetně osob právnických) se uvedená zásada projevuje tím, že je třeba vždy zkoumat míru (intenzitu) tvrzeného porušení základního práva na ochranu dobré pověsti, a to v kontextu se svobodou projevu a s právem na informace a se zřetelem na požadavek proporcionality uplatňování těchto práv a jejich ochrany (srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2006, sp. zn. 30 Cdo 2796/2005, a ze dne 18. 3. 2008, sp. zn. 30 Cdo 5018/2007, či nález Ústavního soudu ze dne 8. 2. 2000 ve věci sp. zn. I. ÚS 156/99). Proto podmínky vzniku deliktních závazků z neoprávněného zásahu do pověsti právnické osoby je třeba posoudit vždy podle konkrétních okolností věci (srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 26. 10. 2011, sp. zn. 30 Cdo 5111/2009, a ze dne 6. 9. 2011, sp. zn. 30 Cdo 149/2010).

21. Dále připomněl (s poukazem na např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2007, sp. zn. 30 Cdo 1174/2007, uveřejněné pod číslem 29/2009 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 3. 2013, sp. zn. 23 Cdo 1551/2011), že při posuzování otázky, zda jednání spočívající ve zveřejnění výroku způsobilého zasáhnout do pověsti právnické

osoby je neoprávněné, je nutno dle ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu rozlišovat, zda posuzovaný výrok má povahu skutkového tvrzení či hodnotícího úsudku (soudu), s tím, že jde-li o tvrzený zásah do pověsti uveřejněním skutkového tvrzení, dospěl dovolací soud ve svém rozhodování k závěru, podle kterého neoprávněným zásahem do práva na ochranu pověsti právnické osoby je v zásadě každé nepravdivé tvrzení nebo obvinění, které zasahuje její pověst. Každé zveřejnění nepravdivého údaje nicméně nemusí automaticky znamenat takovýto zásah, ten je dán pouze tehdy, jestliže přesáhl určitou přípustnou intenzitu takovou měrou, kterou již tolerovat nelze (srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 2. 2. 2006, sp. zn. 32 Odo 1159/2004, nebo ze dne 31. 1. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2887/2010). Oproti tomu pravdivá informace není v zásadě způsobilá zasáhnout do práva na ochranu pověsti právnické osoby, ledaže by byla podána takovou formou a v takových souvislostech, že zkresluje skutečnost či vyvolává dojem zkreslení skutečnosti (například svým manipulativním výběrem a seřazením), zveličuje jednotlivé okolnosti, čímž působí difamačně (srov. např. rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 6. 9. 2011, sp. zn. 30 Cdo 149/2010, nebo ze dne 25. 2. 2015, sp. zn. 23 Cdo 3132/2014 nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 11. 2011, sp. zn. 23 Cdo 2758/2010, popř. též nález Ústavního soudu ze dne 19. 12. 2007, sp. zn. III. ÚS 346/06, a tam citovaná rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ze dne 26. 4. 1995 ve věci Prager a Oberschlick proti Rakousku, stížnost č. 15974/90, ze dne 24. 2. 1997 ve věci De Haes a Gijssels proti Belgii, stížnost č. 19983/92, či ze dne 6. 5. 2003 ve věci Perna proti Itálii, stížnost č. 48898/99). Proto kritiku počinání určité osoby, opírající se o okolnosti, o nichž je sdělován pravdivý údaj, nelze zpravidla pokládat za neoprávněnou, a to i když v kritice bylo použito v odpovídající míře (tj. nikoli bez rozumného opodstatnění) ironizování, odsuzování a zavrhování kritizovaného počinání dotčené osoby (srov. např. stanovisko bývalého Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 18. 9. 1969, sp. zn. Cpj 138, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 7. 1995, sp. zn. Cdon 24, uveřejněné pod číslem 15/1996 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, nebo jeho usnesení ze dne 3. 12. 2002 sp. zn. 28 Cdo 1524/2002). Zároveň je nutno i v případě uveřejnění pravdivé informace zkoumat, zda forma a způsob veřejné prezentace jsou přiměřené a zda zásah do pověsti je nevyhnutelným průvodním jevem např. výkonu kritiky, tedy zda primárním cílem kritiky není hanobení a zneuctění dané osoby (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2007, sp. zn. 30 Cdo 664/2007).

22. Konečně zmínil, že při poměřování střetu shora uvedených ústavních práv rovněž nelze pominout skutečnost, zda se kritika týká záležitosti veřejného zájmu. Debata o věcech veřejných požívá velmi silnou ochranu. Svoboda projevu totiž představuje jeden ze základních pilířů demokratické společnosti, jednu ze základních podmínek jejího pokroku a rozvoje každého jednotlivce, přičemž se vztahuje nejen na informace a myšlenky, které jsou přijímané příznivě či jsou považovány za neškodné či bezvýznamné, ale i na ty, které jsou nepříjemné, zraňují, šokují nebo znepokojují (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 6. 2019, sp. zn. 23 Cdo 3372/2018, popř. nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 5. 2014, sp. zn. IV. ÚS 1511/13, a ze dne 3. 2. 2015, sp. zn. II. ÚS 2051/14). [příjmení] dotčené debatou o věcech veřejných (tzv. osoby veřejného zájmu) proto požívají ve vztahu ke kritice jejich činnosti zásadně nižší ochrany než osoby soukromé sféry. Měřítka posouzení rozsahu zveřejněných skutkových tvrzení a přiměřenosti hodnotících soudů jsou v případě těchto osob mnohem měkčí (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 12. 2012, sp. zn. 30 Cdo 3770/2011, uveřejněný pod číslem 31/2013 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 7. 2016, sp. zn. 30 Cdo 464/2016). Připomněl, že ve svém rozhodování dovodil, že tzv. osobou veřejného zájmu je v tomto smyslu osoba, jež vstoupila na veřejnou scénu. Tato osoba musí počítat s tím, že jakožto osoba veřejně známá bude pod drobnohledem veřejnosti, která se zajímá o její jak profesní, tak i soukromý život, a současně jej hodnotí, zvláště jedná-li se o osobu, která spravuje veřejné záležitosti. Veřejnost je oprávněna být o těchto osobách informována pro možnost posouzení způsobilosti jak odborné, tak morální, zastávat a náležitě obstarávat věci veřejné. Na tyto osoby jsou z tohoto pohledu kladeny náročnější požadavky a veřejnost je

oprávněna být informována tak, aby měla podklady pro posouzení způsobilosti této osoby, a to jak z hlediska její odbornosti, ale též například z hlediska jejích morálních předpokladů vykonávat činnost dotýkajících se veřejných zájmů. Prezentace těchto údajů a jejich případná kritika však musí souviset s veřejnou činností, kterou daná osoba vykonává (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2007, sp. zn. 30 Cdo 1174/2007, uveřejněné pod číslem 29/2009 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, nebo jeho rozsudek ze dne 25. 11. 2014, sp. zn. 30 Cdo 26988/2014). Věcí veřejnou je (kromě veškeré agendy státních institucí a činnosti osob působících ve veřejném životě) v zásadě vše, co na sebe upoutává veřejnou pozornost. Tyto veřejné záležitosti, resp. veřejná činnost jednotlivých osob, mohou být veřejně posuzovány (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 1. 2011, sp. zn. 30 Cdo 2563/2009, popř. nález Ústavního soudu ze dne 11. 11. 2005, sp. zn. I. ÚS 453/03). Tzv. osobou veřejného zájmu je proto v zásadě každý, kdo hraje roli ve veřejném životě, včetně osob veřejného zájmu na základě svého chování, např. pokud taková osoba na sebe nejprve upozorní nějakým kontroverzním činem a posléze se k dané věci vyjadřuje do médií (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 12. 2012, sp. zn. 30 Cdo 3770/2011, uveřejněný pod číslem 31/2013 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

23. Připomněl dále, že stejně tak je v rozhodovací praxi dovolacího soudu zdůrazňována zásadní role tisku (resp. publicistiky), jehož úkolem je šířit informace a myšlenky týkající se politických záležitostí, jakož i témat z ostatních oblastí veřejného zájmu. Nejenže úlohou tisku je šíření informací a myšlenek, veřejnost má současně právo tyto přijímat. Pro demokracii, chápanou jako vládu lidu, lidem a pro lid, je životní nutností šíření informací, myšlenek a názorů, ať už pochvalných či kritických, proto, aby byla veřejnost zásobena všemi dostupnými fakty nezbytnými pro vyvolání kvalitní debaty ve věcech celospolečenského zájmu a následného utváření názoru jednotlivců či k dosažení konsenzu o řízení a obstarávání věcí celospolečenského zájmu. Tím, že tisk (publicistika) informuje o záležitostech veřejného zájmu, zároveň upozorňuje na negativní jevy ohrožující chod demokratické společnosti; informace může být podnětem pro adekvátní nápravu ze strany příslušných orgánů či vyvolat určité vzepětí veřejnosti vyjadřující nespokojenost s momentálním stavem, které může vést k rychlejšímu odstranění negativ. Otevřenost odlišným názorům a kritickým pohledům skýtá obohacení společnosti, dostatek informací může napomáhat k bourání názorových stereotypů a podporovat zvýšení tolerance. V neposlední řadě svoboda projevu a právo na informace výrazně přispívají k osobnímu růstu jedince jak v oblasti intelektuální, tak osobnostní, což je taktéž v zájmu otevřené demokratické společnosti (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 10. 2011, sp. zn. 30 Cdo 4403/2009).

24. V návaznosti na uvedené vytkl dovolací soud odvolacímu soudu, že při přijetí závěru o existenci neoprávněného zásahu žalované do pověsti žalobce uveřejněním informací o žalobci, které nebyly shledány jako nepravdivé (neoprávněnost uveřejnění těchto informací spatřoval odvolací soud v tom, že byly, zcela nepatřičně uvedeny informace, které s projektem žalobce ani vzdáleně nesouvisí“, a to konkrétně informace o, „podezření žalobce z účasti na korupčním skandálu G. na Slovensku“, o, „vyšetřování společníka žalobce protikorupční policií v České republice“, o, „prodeji centra Florentinum v roce 2016 čínské společnosti“ /včetně informací o této společnosti/ a o, „zisku počátečního kapitálu zakladatelů žalobce dovozem textilních výrobků z Číny“ /doplněných vyjádřením představitele žalobce a sociální geografky o možném prodeji budov/, přičemž žalovaná dle odvolacího soudu uveřejnila pouze ty informace, které, „mají negativní potenciál“, aniž by zároveň, poukázala na jiné /úspěšné/ projekty žalobce“, čímž se žalovaná odklonila od účelu reportáže a její objektivní vyváženosti), nedostatečně zohlednil požadavek rozhodovací praxe dovolacího soudu na vzájemné poměrování střetávajících se ústavně zaručených práv na zachování dobré pověsti na straně jedné a práva na svobodu projevu a na informace na straně druhé tak, aby oba konkurující si statky byly v co největší míře

zachovány, což se v případě uveřejnění pravdivých skutkových tvrzení projevuje právě tím, že taková informace zásadně není způsobilá zasáhnout do práva na ochranu dobré pověsti jiného.

25. Podle dovolacího soudu v případě informací uvedených žalovanou o žalobci přitom nelze uzavřít, že by obsah či forma uveřejnění těchto informací naplnily výjimku z uvedené zásady, tedy např. tím, že by tyto informace byly manipulativní, zkreslující nebo zveličené. Je tomu tak především proto, že informace uveřejněné o žalobci souvisely výhradně s jeho podnikatelskými aktivitami, popř. hospodářskými aktivitami jeho společníka, včetně informací o osudu obdobného dřívějšího projektu žalobce a v této souvislosti zdůrazněných mezinárodních obchodech žalobce či jeho zakladatelů s osobami z určitého státu. Nelze tak uzavřít, že by se jednalo o informace v kontextu věci nepatřičné, resp. že by byly primárně motivované právě záměrem žalované hanobit žalobce, a tedy že by s projektem žalobce, ani vzdáleně nesouvisely“ (jak by tomu mohlo být kupříkladu v případě uveřejnění některých nesouvisejících informací o rodinných či jiných osobních problémech společníků dotčené právnické osoby nebo informací o dávných aspektech podnikatelské činnosti určité právnické osoby, např. v době druhé světové války atp., nebo o některých vnitřních záležitostech této osoby, např. o některém zaměstnaneckém sporu apod.). Zároveň z odůvodnění napadeného rozhodnutí neplyne, v čem jsou předmětné informace (jež nebyly shledány jako nepravdivé) zavádějící (resp. pravdu zkreslující či klamavé), přičemž z dosud učiněných skutkových zjištění nelze dle názoru dovolacího soudu takový závěr ani učinit.

26. Zároveň podle dovolacího soudu nelze v poměrech projednávané věci pominout, že předmětem reportáže byla výstavba velkého developerského projektu v samotném centru hlavního města Prahy, jehož historické jádro je chráněno jako městská památková rezervace (srov. nařízení vlády č. 66/1971 Sb., o památkové rezervaci v hlavním městě Praze), zapsaná rovněž v Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Nepochybně pak takováto výstavba představuje, a to i vzhledem k samotné poloze předmětných nemovitostí, věc veřejného zájmu ve shora uvedeném smyslu a žalobce v důsledku toho lze v tomto směru považovat za osobu veřejného zájmu na základě vlastní aktivity. Tím spíše pak platí, že součástí diskuse o takové věci veřejného zájmu může být uvedení i takových (pravdivých) informací, které nemusí být dotčenou osobou vnímány pozitivně, nýbrž může se jednat i o informace, které se z jejího pohledu mohou jevit jako nepříjemné nebo zraňující (srov. zejm. již shora citovaný rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 6. 2019, sp. zn. 23 Cdo 3372/2018), což v poměrech projednávané věci může zahrnovat též uveřejnění informací z širšího rámce hospodářských (kontroverzně vnímaných) aktivit žalobce. V této souvislosti pak nelze rovněž pominout, že předmětná reportáž představovala naplnění tiskového (publicistického) účelu, jehož samotnou podstatou je šíření informací a myšlenek, které má veřejnost současně právo přijímat, zvláště jedná-li se o debatu ve věcech veřejného zájmu, včetně možného upozorňování na negativní jevy. Ochrana pověsti právnické osoby nesměruje k tomu, aby bylo možno o dotčené osobě uveřejňovat pouze takové informace, které tato osoba považuje za pro sebe pozitivní či pochvalné, resp. aby uveřejnění některé negativní (avšak nikoli nepravdivé) informace snad muselo být nezbytně doplňováno více či méně související chválou této osoby. Lze podle dovolacího soudu pro úplnost doplnit, že z hlediska ochrany pověsti právnické osoby v soukromém styku ve smyslu § 135 o. z. není samo o sobě rozhodující, zda žalovaný řádně plní či neplní některé zvlášť stanovené veřejnoprávní povinnosti vyplývající z jeho určitého (zákonem vymezeného) postavení či poslání (včetně např. povinnosti spočívající ve vyváženosti zpravodajství ve smyslu zákonem pro své potřeby zvlášť účelově vymezeného obsahu této povinnosti), neboť uplatňování soukromého práva je nezávislé na uplatňování práva veřejného (srov. § 1 odst. 1 o. z.). Ostatně i odvolacím soudem citovaný rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 5. 8. 2009, sp. zn. 9 Ca 109/2009, byl vydán ve věci správního soudnictví o posouzení veřejnoprávní povinnosti zvlášť zákonem uložené osobám v postavení provozovatelů vysílání (podle § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování

rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů), navíc v souvislosti s uvedením informace nepřesné či neúplné.

27. Dovolací soud uzavřel, že vzhledem k dosavadním zjištěním není opodstatněný (resp. je minimálně předčasný) závěr odvolacího soudu, že uveřejnění předmětných informací o hospodářských aktivitách žalobce (či jeho společníka) v souvislosti s diskusí o předmětné věci veřejného zájmu, u nichž nebylo zároveň zjištěno, že by se jednalo o informace nepravdivé, vybočilo z rámce výkonu práva žalované na svobodu slova a na informace a představovalo tak neoprávněný zásah do pověsti žalobkyně podle § 135 o. z.

28. Po rozhodnutí dovolacího soudu tak byl předmětem dalšího řízení před odvolacím soudem již jen nárok na uložení povinnosti žalované odstranit ze svých internetových stránek [webová adresa] reportáž s názvem „Praha: město v defenzivě“, odvysílanou dne 5. 11. 2017 v pořadu Nedej se na programu ČT2, obsahující část počínaje slovy redaktora „Společnost, která za loňský rok vykázala...“ a konče slovy redaktora „...vyšetřován protikorupční policií.“ a dále část počínaje slovy redaktora „Administrativní centrum Florentinum...“ a konče slovy Ing. [jméno] [příjmení] „Nějakou nekomplikovanou čistou architekturou.“

29. V tomto rozsahu (jak uvedeno shora) odvolací soud ve svém předchozím rozhodnutí dospěl k závěru, že žalovaná svým jednáním neoprávněně zasáhla do pověsti žalobce ve smyslu § 135 o. z., když shodně se soudem prvního stupně měl za to, že v reportáži, jejímž předmětem je kritika developerského projektu žalobce „Central Business District“ v centru hl. m. Prahy, byly zcela nepatřičně uvedeny informace, které sice nejsou nepravdivé (což nebylo mezi účastníky ani sporné), ale s projektem žalobce ani vzdáleně nesouvisí a k jejich zveřejnění nebyl rozumný důvod. Podle názoru dovolacího soudu, jímž je odvolací soud vázán, však tyto informace souvisely výhradně s podnikatelskými aktivitami žalobce, popř. hospodářskými aktivitami jeho společníka, včetně informací o osudu obdobného dřívějšího projektu žalobce a v této souvislosti zdůrazněných mezinárodních obchodech žalobce či jeho zakladatelů s osobami z určitého státu. Nelze tak uzavřít, že by se jednalo o informace v kontextu věci nepatřičné, resp. že by byly primárně motivované právě záměrem žalované hanobit žalobce, a tedy že by s projektem žalobce „ani vzdáleně nesouvisely“ (jak by tomu mohlo být kupříkladu v případě uveřejnění některých nesouvisejících informací o rodinných či jiných osobních problémech společníků dotčené právnické osoby nebo informací o dávných aspektech podnikatelské činnosti určité právnické osoby, např. v době druhé světové války atp., nebo o některých vnitřních záležitostech této osoby, např. o některém zaměstnaneckém sporu apod.).

30. Proto se odvolací soud zaměřil na posouzení závadnosti těchto informací, když (jak zdůraznil dovolací soud ve svém rozhodnutí), z předchozího rozhodnutí odvolacího soudu neplýnulo, v čem jsou předmětné informace (jež nebyly shledány jako nepravdivé) zavádějící (resp. pravdu zkreslující či klamavé). Požadavkem dovolacího soudu, jak si ho v kontextu rozhodnutí dovolacího soudu vyložil odvolací soud, tedy bylo řádné odůvodnění toho, v čem podle odvolacího soudu jsou předmětné informace zavádějící.

31. Takovou povahu podle odvolacího soudu předmětné informace o osobách zakladatelů žalobce, o tom, že žalobce byl na Slovensku podezřelý z účasti na korupčním skandálu Gorila, že pan [jméno] [příjmení] byl v České republice vyšetřován protikorupční policií, že žalobce budovu centra Florentina prodal v roce 2016 čínské společnosti, včetně uvedení informací o této společnosti, a že zakladatelé žalobce získali počáteční kapitál dovozem textilních výrobků z Číny, nabývají způsobem jejich prezentace. Pokud jsou totiž v úvodu reportáže divákům předkládány informace o osobách zakladatelů žalobce a že žalobce a jeden z jeho zakladatelů byly podezřelými z trestné činnosti, pak takové informace jsou pro diváka snadno zapamatovatelné a ovlivňují dojem, který na diváka vytváří další obsah reportáže. To je pak posíleno informacemi o prodeji předchozího obdobného projektu žalobce (centra Florentina) čínské společnosti, včetně uvedení informací o této společnosti a informací, že zakladatelé žalobce získali počáteční kapitál dovozem

textilních výrobků z Číny a vyjádření sinologa,, Vážnost“ všech těchto informací je pak zdůrazněna dramatickým hudebním podtextem. Takový způsob podání (jinak pravdivých) informací podle odvolacího soudu odpovídá spíše bulvární žurnalistice, nikoli médiu veřejné služby, jímž je žalovaná a v pravdivost jejíchž informací veřejnost oprávněně spoléhá.

32. Nadále tak má odvolací soud za to, že zveřejněním předmětných informací došlo k neoprávněnému zásahu do pověsti žalobce ve smyslu § 135 o. z., přičemž na posouzení jejich závadnosti nemá vliv ani to, že byly součástí diskuse o takové věci veřejného zájmu, jakým je developerský projekt žalobce,, Central Business District“ v centru hl. m. Prahy, v níž (jak uvedl dovolací soud) jsou přípustné i takové (pravdivé) informace, které nemusí být dotčenou osobou vnímány pozitivně, nýbrž může se jednat i o informace, které se z jejího pohledu mohou jevit jako nepříjemné nebo zraňující. Zvýraznění předmětných informací o žalobci a jeho zakladatelích a jejich prezentace vyvolávající dojem o protiprávní činnosti žalobce podle odvolacího soudu bylo za hranou cíle sporné reportáže, pokud jím měla být kritika činnosti Magistrátu hl. m. Prahy a povolování staveb, které podle jejich kritiků nejsou ve veřejném zájmu.

33. S ohledem na shora uvedené proto odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně ve výroku II. podle § 220 odst. 1 o. s. ř. změnil tak, že žalovaná je povinna do tří dnů od právní moci rozsudku odstranit ze svých internetových stránek [webová adresa] reportáž s názvem,, Praha: město v defenzivě“, odvysílanou dne 5. 11. 2017 v pořadu Nedej se na programu ČT2, obsahující část počínaje slovy redaktora,, Společnost, která za loňský rok vykazala...“ a konče slovy redaktora,, ...vyšetřován protikorupční policií.“ a dále část počínaje slovy redaktora,, Administrativní centrum Florentinum...“ a konče slovy Ing. [jméno] [příjmení],, Nějakou nekomplikovanou čistou architekturou.“

34. Vzhledem k tomu, že odvolací soud částečně změnil rozhodnutí soudu prvního stupně, rozhodl znovu (v souladu s § 224 odst. 1, 2 o. s. ř.) o nákladech řízení před soudem prvního stupně. Za situace, kdy v řízení bylo prokázáno, že žalovaná do pověsti žalobce neoprávněně zasáhla a žalobce byl částečně úspěšný ohledně odstraňovacího nároku a neúspěšný v rozsahu zdržovacího nároku a nároku na poskytnutí zadostiučinění (zde však procesní neúspěch žalobce je důsledkem změny dosavadní rozhodovací praxe), se odvolacímu soudu s ohledem na okolnosti věci jeví jako spravedlivé konstatovat, že míra úspěchu účastníků ve sporu byla vyrovnaná. Pak podle § 142 odst. 2 o. s. ř. platí, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

35. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 a § 142 odst. 2 o. s. ř., i zde s přihlédnutím k tomu, že míra úspěchu účastníků byla vyrovnaná.

Poučení:

Dovolání proti tomuto rozhodnutí lze podat za podmínek § 237 o. s. ř. ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu prvního stupně. Přípustnost dovolání (§ 237 až 238a o. s. ř.) je oprávněn zkoumat jen dovolací soud.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může se oprávněný domáhat jeho splnění v exekučním řízení.

Praha 28. května 2024

Mgr. Jiří Čurda
předsedkyně senátu